

BIOMARKERI ATRIJALNE KARDIOPATIJE I MOŽDANI UDAR NEUTVRĐENOG POREKLA

Isidora Semnic¹, Željko Živanović²

¹Univerzitet u Novom Sadu, Medicinski fakultet, Novi Sad

²Medicinski fakultet Novi Sad, Klinika za neurologiju, Klinički centar Vojvodine, Novi Sad

SAŽETAK

Istraživanja ukazuju na to da patološki atrijalni supstrat može izazvati embolijski moždani udar (MU) čak i kod pacijenata bez atrijalne fibrilacije (AF). Ovo stanje se naziva atrijalna kardiopatija (AK) i ukazuje na promene srčanih pretkomora koji mogu da prethode AF. Supklinička (asimptomatska) AF može se detektovati kod 30% pacijenata koji imaju embolijski moždani udar neutvrđenog porekla (Embolic Stroke of Undetermined Source – ESUS). Cilj ovog narativnog pregleda je da na osnovu aktuelnog pregleda literature pruži podatke o patogenezi i markerima AK, povezanosti AK i ESUS-a i terapijskim mogućnostima u slučaju njene detekcije radi prevencije embolijskog događaja. AK kao patološki supstrat pre razvoja manifestne AF može biti potencijalni mehanizam nastanka ESUS-a. Evaluacija biomarkera AK: p terminalni talas u VI odvodu (p terminal force VI – PTFV1 > 5.000 μ Vms), N terminalni moždani natriuretski peptid (N-terminal probrain natriuretic peptid – NT-proBNP > 250 pg/ml) i uvećanje leve pretkomore (Left atrial enlargement – LAE \geq 3 cm/m²) mogu biti polazne tačka za identifikaciju rizika od ESUS-a, kao i za pravovremenu terapijsku intervenciju MU primenom direktne oralne antikoagulantne terapije (DOAK) kod ESUS-a pacijenta sa AK. Zaključuje se da su biomarkeri AK korisni za dinamično dugoročno praćenje pacijenata radi detekcije supkliničke AF. Potpuna etiološka procena za klasifikaciju pacijenata u ESUS grupu i dugotrajno praćenje pacijenata radi otkrivanja supkliničke AF faktori su koji komplikuju razumevanje veze između AK i ESUS-a. Dalja istraživanja AK kao faktora rizika za ESUS izuzetno su značajna s obzirom na to da studije još nisu dokazale da je AK stanje koje je indikacija za uvođenje DOAK.

Ključne reči: srčana oboljenja, atrijalna fibrilacija, embolijski moždani udar